

ציוני מראי מקומות על הפרשה

פרשת מטות - ימי בין המצרים

עם תוספת קצת מראי מקומות והערות קצרות לתועלת הלומד שיכול לעיין בהם שיהא דבר השלם

דגל מחנה אפרים

פ' מטות - עה"פ החלצו מאתכם אנשים לצבא ויצבאו על מדין וגו'
לתת נקמת ה' במדין. ע"ד ששמעתי ממחותני הרב הוותיק **המנוח מוהר"נ הראדענקיר** ז"ל על פסוק (שמות ל"ד, ג') ואיש לא יעלה עמך בכל ההר ההוא היינו כשאדם רוצה לעבוד ה' באמת ובתמימות אזי צריך לחשוב ולדמות בעצמו כאלו הוא בעצמו יחידי בעולם ולא יהיה לו שום פניה משום אדם ועל פי זה אמרתי (ויקרא ט"ז, י"ז) וכל אדם לא יהיה באוהל מועד בבואו לכפר בקודש והבן, וזהו גם כן הפירוש במקום שאין אנשים השתדל להיות איש היינו שתשתדל להיות תמיד כמו במקום שאין אנשים.

ייטב לב

פ' מטות ריש הפרשה - דלכן נתן הקב"ה את שרביטו לצדיקים
שיוכלו לפעול מופתים כדי שידעו שיש אלקים בישראל, ושהיו דבריו של הצדיק נשמעים ושיוכל לגדור גדר ולעמוד בפרץ, ולכן נהגו הצדיקים ללבוש מטה בידם עיי"ש.

חתם סופר

דף קמ"ו ד"ה וידבר משה אל ראשי המטות - י"ל כי משה דבר לבנ"י על ראשי המטות שירגילו בני ישראל עצמם לאמר על דברת ראשי המטות זה הדבר אשר צוה ה' ר"ל כי כל היוצא מפי השופט יהיה בעיני עם ה' כאלו ה' צוהו לעשות כן, כי מסתמא רוח ה' נוססה ברועה צאן קדשים וק"ל. [וע"ע בדגל מחנה אפרים (ליקוטים ד"ה מלכותך) הנה שמעתי בזה אומרים בשם הרב **מקאליסקי** שהוא רמז כי יש בכל דור ודור צדיק שהוא מושל ביראת אלקים על דרך (מועד קטן ט"ז:) מי מושל בי צדיק הקב"ה גוזר וצדיק מבטל והוא שאמר מלכותך הוא מלכות כל עולמים וממשלתך היינו מי שמושלים בך הוא בכל דור ודור יש צדיקים שמושלים בך כביכול ע"כ. - **ובענין החיוב לציית למנהיגי ישראל** יש לציין עוד ממש"כ **בחת"ס עה"ת פרשת בשלח** (דף ע"ב) א"נ י"ל במ"ש ובמשה עבדו שהשתתפו משה עם האמנה בה' וכו' וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש עד סוף כל ימות עולם כולם נתנו מרועה א' ואפ"ל לעבור על ד"ת לעשות סיג לתורה וכו' והנה כתיב (תהלים ק"ו) וימרו על ים בים סוף, ויש לעיין מה ה' המרותם בשעת בקיעת י"ס, וי"ל כי מדרכם מאז יצאו ממצרים האמינו בה' והלכו לכל מקום אשר שם הענן, אפ"ל אל המדבר הלכו אחריו ארץ לא זרועה והוא כענין השומע לכל מה שכתוב בתורה שבכתב כי ראו הענן נוסע לפניו האמינו והלכו אחריו, ואמנם אצל הים לפי רמב"ן הלכו ב' העננים ונסעו מלפניהם

והלכו אחריהם, ואם ילכו ישראל אחרי הענן כמו בכל יום ה' להם לחזור לאחריהם ולשוב אל המצרים כנסיעת הענן, ואמנם מרע"ה אמר היום לא תסעו אל מקום הענן אלא יקפצו אל הים, ועל זה וימרו על ים בים כי איך ישמעו אל משה נגד הי"ת שהוא בענן נוסע אחריהם, ומ"מ נצח משה ונסעו ובאו אל הים ויעשה להם נס, ומזה למדו ושפטו לשמוע אל החכמים אפ"ל לעבור על דברי תורה כשהשעה צריכה, לכך ע"כ עתה ויאמינו בה' ובמשה עבדו אפ"ל לעבור על ד"ת עכ"ד.]

דף קמ"ה ד"ה וידבר משה - דצדיק שאינו מחלל דברו זוכה שיתקיים בו ותגזר אומר ויקם, ועיי"ש עוד שיש בזה ציווי על כל חכמי ישראל שבכל דור לגדור גדרים וסייגים על הכלל כלל. **דף קמ"ז ד"ה זה הדבר אשר צוה ה' -** איש כי ידור נדר וגו' ככל היוצא מפיו יעשה, מוסב על ה' ככל היוצא מפי ה' יעשה, כי יש לו לבטוח כי זה הדבר טוב אשר נדר לסייג לפרישות דברי ה' בעצמו יצאו מפיו, כי כל החושב מחשבות טובות ה' עמו בעצה, ולאדם מערכי לב ומה' מענה לשון, והביא רא' ממרע"ה עצמו שהרי זה הדבר אשר צוה ה' פ' שכינה מדברת מתוך גרונו של משה אע"ג שאין לדמות מדגותינו למדרגת מרע"ה, מ"מ כיון שאנו רואים שיש במציאות שכינה מדברת מתוך גרונו של בשר ודם, ה"נ כל אחד לפי מדרגתו מה' מענה לשונו עיי"ש.

עטרת ישועה

פ' מטות אות ה' ד"ה א"י - דאמרו ז"ל יאי עניותא לישראל (חגיגה ט:). ובאמת אנו רואין אשר צדיקי הדור מתפללין על זרע ישראל שיצליחו בעסקיהם ויהי' להם עשירות, אך הענין הוא כי עשירות מעביר על דעת קונו ונסיון העושר גדול מנסיון העוני (עיין בחובת הלבבות שער הכניעה פ"ד), אך אם האדם מאמין בבורא עולם שהוא הנותן לו הצלחה ולא כחו ועוצם ידו וגם מאמין בהצדיקי הדור שהמה משפיעים הפרנסה, על אנשים כאלו יוכלו הצדיקים להתפלל על עשירות. לזאת צריכים זרע ישראל מקודם להאמין שכל הפרנסה באה ע"י הצדיק, וע"ד שפירשו בספרים מאמרם ז"ל כל העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין (תענית י:), שהענין הוא לאשר הצדיק מסתפק א"ע במועט וסובל דוחק, עיי"ה הקב"ה שומע בקול תפלתו ונשפע רב טוב, (עיין באמרי נועם פרשת בחקתי ד"ה א"י בשבירי לכם).

קדושת יו"ט

בסוף הפרשה - במלחמת מדין נשתבחו ישראל שלא הקדימו תפילין של יד לשל ראש, לפי שמי שמייירא מפני המזיקין לפי שאין לו הצלם אלקים, רוצה להקדים התפילין שבראש לשל יד

כדי שלא יהא ניזוק, והם לא הצטרכו לזה, ועוד טעם שתפילין של ראש מורה על מצות עשה שנעשית באתגליא, ותפילין של יש מורה על מצות ל"ת שנעשית בצינעא.

ממשנתו של מרן בעל דברי יואל זי"ע

הנה **מרן רבינו זי"ע בחיד"ת שנת תשט"ז** (מטות-מסעי ס"ג) ו**בחי' שנת תשי"ג** (מטות- מסעי ס"ג הנדפס בכרך של תשי"ז) ונדפס בקצרה **בדברי יואל** (פ' חיי שרה חיי תפ"ב:) שכתב בביאור דברי הגמ' ב"ב (דף עד.) אמר רבה בר בר חנה זימנא חדא הוה קא אזלינן במדברא ואיתלוי בהדן ההוא טייעא אמר לי תא אחוי לך הר סיני בוא ואראה לך את הר סיני, אזלי חזא הלכתי וראתי דהדרא ליה עקרבא וקיימא כי חמרי חוורת, שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעתי ועכשיו שנשבעתי מי מפר לי, כי אתא לקמיה דרבנן אמרו ליה כל אבא חמרא כל בר בר חנה סיכסא, היה לך לומר מופר לך מופר לך, והוא סבר רבה בר בר חנה דילמא שבועתא דמבול הוא פרש רגעי, דכתיב אשר נשבעתי מעבור מי נח (ישעיה נד).

דהנה **במשנה למלך** (פ"ד מהל' נדרים) העיר ע"ד הגמרא הנ"ל דהא פסק הרמב"ם ומקורו בירושלמי דמי שאסר הנהתו מבני העיר א"א לחכם שבאותו העיר להתיר לו הנדר, דיש לו נגיעה להתיר הנדר, וקשה האין היה רבב"ח יכול להתיר את שבועת הגלות והא כולנו נוגעים בדבר הגאולה.

ותי' על פי מה ששמע מפי זקנים ששמעו בעצמם מפ"ק של מרן **הישמח משה זי"ע שאמר בהו"ר שמוכן ומזומן לילך לשאול תחתית ובלבד שיתקדש שמו יתב"ש בעולם - ואף אם לא יזכה לראות ישיעת ה' עכד"ק**, ובכן אפשר דסברי חכמים שרבב"ח היה במדריגה גדולה שהיה מוותר על עצמו, שאף אם לא יזכה לראות בישועת ה' מ"מ היה מוכן ומוזמן שיהא הגאולה, וא"כ סילק את עצמו מכל הנגיעות שלו ובכן היה יכול להתיר הנדר, אמנם הוא בעצמו בענותנותו היה סבר דלא היה יכול להתיר נדרו עיי"ש – **[ופלא גדול שכל זה כבר קדמו ק"י מרן הגה"ק בעל ייטב לב זי"ע בספרו רב טוב בפרשתן דף קמ"ב ד"ה במסורה עיי"ש]**.

והוסיף שם **מרן ז"ל** דלכאורה אם היו בעולם צדיקים גדולים כאלו שהיו יכולין לסלק את עצמן מכל נגיעה עצמית, למה לא היו מתירין את שבועת הגלות, ותי' על פי מ"ש **בנועם אלימלך** (פ' שמות) שכ' דאילו היו צדיק א' שהיה מתפלל בעד גלות השיכנה מיד היה בן דוד בא, אלא שא"א לבשר ודם לסלק עצמו מצערן של ישראל בגלות עד"ק, ולכן גם שהצדיקים יכולין לסלק עצמן מכל נגיעה, אבל עדיין היה נשאר נגיעה שהיו מיצרין בצרות ישראל ולזה א"א להם להסתלק עיי"ש,

עניני חורבן בית המקדש

בדברי יואל (הו"ר תק"ט:) הביא בשם אביו בעל קדושת יו"ט זלל"ה דפ' הושענא בית הבחירה, דבית המקדש נקרא 'בית הבחירה', דע"י הבית המקדש היה האדם בעל בחירה, ומשחרב בית המקדש ניטל הבחירה ע"י החטאים.

בש"ת **דברי יואל** (ס"ז אות ג') דהתכלת נגנו לפי שאחר חורבן בית המקדש לא נראתה הרקיע בטהרתו, לפי שהטעם שמשתמשים בתכלת אף שהוא דבר טמא אינו אלא בשביל שבא לזכור את הכסא הכבוד ובזמן הזה נפסק ההתקשרות לבין הבית המקדש של מעלה.

בדברי יואל (לראש השנה צ"א:) כתב לבאר מ"ש אז בהלוך ירמיה וגו', דהאבות מצטערין כשפורעניות באין על ישראל, ומ"מ לפעמים שאינם מעוררין רחמים לבטל הגזירות והיסורין לפי שבעולם העליון רואין תכלית הטוב שבא ע"י הצרות ויסורין, ולכן הוצרך שירמיה יעורר את האבות שיתפללו על ישראל.

חידוש גדול כתב מרן **בדברי יואל** (פ' בהעלותך רל"א, רנ"ג, רנ"ה:) ובחידו"ת עקב (ע' קי"ב) דבעת חורבן בית המקדש נכנסו האויבים לבית המקדש סמוך לחשיכה אחר הדלקת המנורה ואח"כ נגנזה המנורה בעוד שהוא דולקת, ועדיין דולקת והולכת עד היום הזה. וז"ש שלך לעולם קיימת, (וכע"ז מובא בשם בעל חי' הרי"ם).

עוד כתב **מרן ז"ל** (חידו"ת ס"ג ואתחנן תשט"ז) לבאר הסתירה דמק"א כתבו שבשבעה עשר הובקעה העיר, ובמק"א כ' בחודש רביעי בתשעה לחודש ותבקע העיר, היינו לפי שלעתיד לבוא ינחם ה' את ישראל בכפלים וכל יום מימי בין המצרים יהא כשני ימים ולכן נחשב תחילת יום ט' כיום י"ז, ועי' **חת"ס תורת משה** (פ' דברים ד"ה רב לכם) שכתב שמחמת צער שכן ירמי איזה יום שהיה תחילת פרעניות עיי"ש.

ועי' **בדברי יואל** (תניינא פ' דברים בסוף הסדרה ד"ה איתא בשו"ע) – דכתב לבאר מה דנפסק בשו"ע גדול היודע לקונן יאמר ההפסדה לפ' חזון, דהיינו גדול היודע האין להמתיק את כל פסוקי התוכחה לברכות.

ברך משה סו"פ דברים

בד"ה בנוסח אני מאמין - כתב שם ג' אופנים לבאר הנוסח אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח, עיי"ש בנועם דבריו תוכו רצון אהבה בגודל כיסופיו להגאולה שלימה.

לקט עניני ימי בין המצרים (א)

עבודת ישראל

אלה מסעי בני ישראל וגו'. אל"ה במספרו ל"ו רומז על ו' קצוות כל אחד כלול מכולם עולה ל"ו ועם היכל קודש מכוון באמצע ומצטרף לכל הקצוות. נמצא החשבון ששה פעמים שבעה עולה מ"ב. והם מ"ב מסעי בני ישראל בקדושה שם מ"ב שבו עליית העולמות. וכן הם יצאו ממצרים עד בואם אל ארץ נושבת. והנה אנו רואים כמה מבני אדם אשר היתה נפשם שוקקה לעבוד ה' ולא עלתה להם. וסוד הענין הוא, מחמת שלא נטהרו מקודם מחלאת טומאתם ומחטאת נעוריהם, ועל ידי זה לא יכלו לגשת אל הקודש. לכן צריך כל אדם החפץ ברצון יוצרו לכבס ולנקות את עצמו ולחזור בתשובה על כל מה שעשה מעודו מעשים לא טובים, וכאשר האריכו בזה ספרי יראים, ואח"כ יזכה לעשות רצונו לעבוד ה' כראוי.

וזה הרמז בא בפסוק אלה מסעי בני ישראל, כלומר כן דרך הנסיעה אשר יצאו מארץ מצרים, ראשית דבר לצאת מחלאת טומאתו אשר כל הגילולים ועבירות נקראים בשם מצרים שהיתה מלאה גילולים וצריך מקודם לצאת מזה. ואח"כ לצבאותם, שפירשו בזוהר מלת צבאות כמצביא עביד, דהיינו שאח"כ יוכל לעבוד ה' כרצונו. והשלים הענין ביד משה ואהרן, דהיינו להתקרב אל צדיקי הדור וראשי העם והם ינהיגו אותו בידם. כלומר שישפיעו עליו אהבה ויראה לה', וזה הבחינה נקרא ידיו, כי אהבה דרועא ימינא וגבורה דרועא שמאלא.

והנה אדומ"ו הגאון מהד"ב זל"ה אמר כי כל המסעות שנסעו ישראל העיקר היה לתקן כל המקומות ולהגביה הניצוצין קדישין מהם, ולכן נכתבו בתורה שמות המסעות והמקומות אשר תקנום בתקנה. וזה ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה', שמשה כתב כל מה שהוציאו ניצוצין קדושים במסעיהם שנסעו. ושנסעו על פי ה' ולא נסעו במקום אחד זולת שהוצרכו לתקן, וזהו ואלה מסעיהם למוצאיהם ודפח"ח:

והנה פרשה הזאת נקראת תמיד בין המצרים שהם נחשבים כ"א יום, כמו שפירש רש"י וכ"א יום וכ"א לילות הם מ"ב, כנגד מ"ב

מסעות שצריך לעבור בין המצרים בכמה מסעות לתקן הכל ולעבוד את ה'. הגם שהזמן גרמא להיות עצב ונאנח על חורבן בית ה', עכ"ז יש לחזק את עצמו ולטהר לבבו ולעבוד ה' בתורה ותפלה בשמחה, בפרט בשעת אמירת שירות ותשבחות. ולהבין זה על פי משל ומליצה, מדרך מלך בשר ודם שיש לו כל מיני טוב ומיני שמחה וגם מנגנים בתוף ומחול וכנור ועוגב, ובודאי כאשר טוב לב המלך והוא שרוי בשמחה אין מן הצורך לו אל המשוררים והמנעימים בקולי קולות כי בלאו הכי יש לו שמחת לב. אכן כאשר לפעמים בא עת עצב ויגון ממקרה אשר הקרהו, אז יקראו הפורטים על נבל לשירם ולזמרם לשמח לבבו ולהצהיל פנים. וכן הנמשל ודוגמא כביכול אל קדושתו ית', שבוודאי משרתיו ברכיע מנעימים לו ומקלסים שמו, רק בזמן שבת המקדש חרב יש עצב בבתי בראי, אז צריכים מי אשר ה' בלבו להתחזק ולכנוס אל בתי גוואי ולהפשיט עצמו מכל מיני עצבות ולשמח כבוד המלך ולומר לפניו **"אתה מלכנו מעולם וגם עכשיו ותמלוך לעולם ועד והכל כאין נגדך, ועלו מושיעים בהר ציון ויאתיו כל לעבדך ויתנו לך כתר מלוכה"**

וכבר הקדים לנו אדמו"ר ז"ל הנ"ל רמז בפסוק (איכה א, ג) כל רודפיה השיגוה בין המצרים, דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דוקא בימים אלו בין המצרים. למשל כי כשהשר יושב בביתו אז אימתו מוטלת אשר לא כל איש ואיש יכול לבא פנימה, מה שאין כן אם השר עובר בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו. וכן הנמשל לדעת כי בזמן הזה כי כצפור נודדת מקנה וגו' (משלי כו, ח), לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם עכ"ל. ועיקר הענין להתחזק ולאמץ את לבבו בעתים הללו לבלתי יפול ברשת ההתרשלות מעבוד ה' חלילה, ואפילו בתשעה באב שהוא חושך למראה עין, הגם שיש לבכות במר נפש על כל אשר מצאתנו ביום ההוא, מכל מקום יש לשמח לב המלך בשמחה העתידה שבו יולד מנחם ויגאלנו במהרה וישמח ה' במעשיו והיתה לו המלוכה כימי קדם.

והנה הצדיק איש אלהים מוה' **יעקב יצחק** אמר פירוש הגמרא (מגילה ה ע"ב) ביקש רבי לעקור תשעה באב שחל בשבת, ואמר הואיל ואידחי ידחי עי"ש. פירוש שרצה לעקור צרת תשעה באב כלל ועיקר ולגלות הקץ על ידי שחל בשבת יום הקדוש, והואיל ואידחי ידחי לגמרי. ולכן לא הודו לו חכמים, כי אין לדחוק את הקץ עכ"ל.

ונוסף עוד על דבריו, כי ביקש רבי לעקור תשעה באב, דהיינו לעשותו עיקר ולהראות גודל מלכות השי"ת. דהיינו הגם שצר לנו עד מאד אנו מתחזקים ומתאמצים ושמחים בשבת במלכותו ועל רחמיו המרובים אנו בטוחים שישבו נדחינו במהרה, וזה הענין הוא עיקר ויותר תענוג לפניו מאשר שאנו שמחים וטובי לב בימים הנגלים ונראים לטובה. ולכן מהתעוררות עיקר ותענוג זה היה בכוחו לדחות את תשעה באב ולעקרו ולגלות את הקץ. ואמר הואיל ואידחי ידחי ולא הודו לו חכמים, פירוש שהחכמים הודו לו בבחינת ל"א שהוא בחינת אי"ן בבתי גואי. אבל עדיין לא היה בכחם לשלשל השמחה לבתי בראי ולגלות הקץ עד שיושיענו ה' ויגדיל כח הצדיקים לגלות בחינת אי"ן והשמחה הגנוזה ואז ישמח ה' עמנו אמן.

וע"ע **בעבודת ישראל** (לפרקי אבות - פ"ב מ"ד) רבי אליעזר אומר הוי שקוד ללמוד תורה. תחלה נבאר הפסוקים (ירמיה א, יא), ויהי דבר ה' אלי לאמר מה אתה רואה ירמיהו ואומר מקל שקד וגו'. לכאורה יש לדקדק מה שאל לו, והלא הראה לו מקל שקד, בודאי רואה אותו. אלא כך אמר לו, מה אתה רואה שאין אתה רוצה לילך בנבואתך. ויאמר אליו מקל שקד אני רואה, רמז לכ"א יום מ"ז בתמוז עד תשעה באב, כמו שהשקדים גדלים בכ"א יום, והם ימים שפלים מאוד והתאות והחמדות מתגברין לאדם ובאים לו הרהורים רעים. ויאמר ה' אלי היטבת לראות כי שוקד אני על דברי לעשותו, הדיבור"ר הוא המלוכה, כי עיקר

המלוכה לפנות לדבריו לכל אשר יצוה, משום זה יכונה המלוכה בשם דיבור. ואמר לו כי שוקד אני על דבר"י, פירוש המלוכה שלי כי אצא להיות להם לעזר ולסעד לנשא המלוכה ולעשותו. כי בימים האלו צריך כל אדם לעשות הכנה על המועדים הבאים לטובה ולבנות המלכות שמים מחדש. ולכן יש נ' ימים מתשעה באב עד ראש השנה, ומראש השנה עד יום הכיפורים י' ימים, ומיום הכיפורים עד סוכות ד' ימים, ויום א' של סוכות כתיב בו (ויקרא כג, מ) ולקחתם לכם ביום הראשון, הרי ניד"א, רמז לשם אדנ"י, ועל ימים אלו נאמר (איכה א, ג) כל רודפיה השיגוה בין המצרים, פירוש כל רודפי י"ה, השיגוה, כי הבורא יתברך יוצא לעזר ולסעד לנו, כמו שכתוב (שמות ג, יד) אהי"ה אשר אהי"ה, גימטריא כ"א. אלו כ"א יום שבין המצרים אהיה עמם בעזרתם. לכך קל להתקרב עצמו אל הבורא יתברך בימים אלו משאר ימים, כדוגמא ומשל כשהשר יושב בפלטין שלו אז אינו בקל לבוא אצלו מחמת השומרים הסובבים אותו וגם צריך להביא לו תשורה גדולה לראות פניו, אבל כשהשר יוצא לדרך קל לבוא אצלו וגם תשורה מועטת נחשבה בעיניו בד' גלוסקאות או בחלה יפה ומקבל אותו בסבר פנים יפות מחמת שהוא בדרך. והחילוק הוא בין הרואה אותו בביתו לרואה אותו בדרך, כי הרואה אותו בביתו יכול לראות אותו כשהוא מופשט מבגדיו, והרואה אותו בדרך רואה אותו כשהוא מעוטף בבגדיו. אבל מכל מקום לראות אותו בדרך יותר קל, אך אותה ראייה אינה מצוחצחת כמו שהוא רואה אותו בביתו. ובימים האלו יוצא הבורא ב"ה מחמת תזקת הימים וחריפותם. ובתשעה באב לעת ערב הציתו בו וכלה חמתו על עצים ואבנים, ואז נמתקו הדינים, ולכך אומרים במנחה נחם, ואחר כך מתחילין הנ"ן ימים עד ראש השנה, שבהם נפתחין הנ"ן שערי בינה שהם הנ"ן שערי תשובה, ועל זה אמר התנא הוי שקוד ללמוד. הו", בגימטריא כ"א. רמז לימים הנ"ל שהם כ"א שגדלים בו שקדים, וצריך אדם לשקוד על דברי תורה ודע מה שתשיב. מה שתאמר לא נאמר אלא מה שתשיב, כלומר אינך רשאי להתחיל עמו כדי להחזירו למוטב, אלא אם ירצה להדיחך דע מה שתשיבנו, וצריך אדם לדעת ממחשבתו ושכלו ולא במקובל, לכך אמר דע, מדעת עצמך, וכך הוא הדוגמא ביצר הרע שלא תתחרה בו, רק תשמור עצמך כל מה שתוכל. כמו שהבעל מלחמה צריך עיקר לשמור עצמו ממכת חבירו, ואגב יוכל להיות שמכה את חבירו העומד נגדו. כך העיקר צריך לשמור עצמו מהיצר הרע, ואגב תוכל להכניע אותו.

ישמח משה

רמז נאה להסדרות מדברים עד ברכה

"ל רמז מטות מסעי דברים, המה תמיד בין המצרים, לאפוקי פנחס דלאו בכל שנה הוי בין המצרים. נ"ל רמז לתמידין הללו בעוה"ז, כי בחורבן בית המקדש נאמר (איכה א' ב') ותרד פלאים, (איכה ב' א) השליך משמים ארץ תפארת ישראל, ואין מטה יותר מארץ, כמ"ש (תהלים מד כו) כי שחה לעפר נפשינו דבקה לארץ בטננו, וכמו שאמרו חז"ל (מגילה ט"ז). כשהן עולין עולין עד כו', וכשהן יורדין יורדין עד לעפר, והיינו מטה מטה שני חורבנין. והיינו **מטות**, ר"ל שני פעמים מטה מטה, כי ידוע כי בתחילה גלו לבבל או לרומי, אחר כך גם שם לא עמדו ונתפזרו כידוע מהרמב"ם, ויסעו ויתהלכו מגוי אל גוי וממלכה לממלכה, והיינו **מסעי**. ואחר כך **דברים** נתקיים בהם כל דברי נביאים שנתנבאו פורעניות דברים קשים כגידין, כי דבור לשון קשה כי כבר נתקיים הכל. אחר כך הגיע עת לחננה ו**אתחנן**, כי מקודם שנתקיים דברי נביאים, שחם תפילות סכות בענן לך מעבור תפילה (איכה ג מד). **עקב**, הסוף יהיה **ראה** יראה כל בשר כי גאל ה' את עמו, חשך את זרועו וקדשו (ישעיה נב י). **שופטים**, יכנונו ללצים שפטים (משלי יט כט), שבט מוסר לגוי כסילים מצירי ישראל למשנאי אשלם (דברים לב מא). **כי תצא**, יצאו כל צבאות ה' מארץ גלותם. כי תבא אל הארץ אשר ה' אלהיך נותן לך נחלה (דברים כו א), כי יקבצנו לארצנו, ואז **אתם נצבים** כולכם לפני ה' אלקיכם

(שם דברים כ טו), כי יעביר רוח הטומאה מן הארץ ומל ה' אלקיך את לבבך כו' (שם דברים ל ו), ולא יהיה עוד שורש פורה ראש ולענה איש אשר לבבו פונה היום מעם ה' אלקיך (שם דברים כט יא), ואז **וילך**, לשון יחיד ויחן ישראל כולם בלב אחד לאביהם שבשמים, וילך איש ישראל ממדריגה למדריגה, כענין שפירשו ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה (זכריה ג ז). ועל פי מה שפירשתי בהפטורת שמות (ישעיה כו ו) הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל, ואז יהיה מדריגת ישראל בשמותם דהיינו למעלה ממלאכים כי שרית עם אלקים (בראשית לב כט), כמו שאמרו חז"ל עתידין ישראל שיהיו מחיצתן לפנים ממלאכי השרת, שנאמר (במדבר כג כג) כעת יאמר ליעקב כו' (במדבר רבה פרשה כ' סימן כ' במ"ר פ"כ כ.). ואחר כך **האזינו** תורת אלקינו, כי דרוש ידרוש לעמו, ופעמינו ירצו לשמוע דברי עתיק יומין, והיו ענין רואות את מוריק (ישעיה ל כ), כאמרם (ע"ב ב' ע"א) יקח הקב"ה ספר תורה בחיקו ויגלה טעמי תורה. אחר כך **וזאת הברכה** עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו (ישעיה סד ג), והוא **הברכה** האמיתית עדי עד ולנצח נצחים עולם הבא אחר התחייה. אחר כך בראשית, כי יחדש עולמו ונעוץ סופו בתחילתו אשרי המחכה ויגיעו אמנו:

דף ש"ה ד"ה כתיב נחמו - לפ' לשון הפייט רבות אנחות ותעצומות תנחמותי ואתה ה' עד מתי - משל על חורבן בית המקדש לעשיר מופלג שירד מנכסיו פתאום והולך ערורי הנה אם אפס תקותו לגמרי ויודע כי אין מושיע לי ולא יקום אם כי בכו צרותיו עבו ראשו מ"מ סוף סוף כיון דדש דש, אך אם מצפה סוכ"ס להעשיר ע"י ירושה שתפול לו מקרוביו רע לו יותר, כי עיניו ולבו על עשרו העתיד לו ואינו מתיאש ממה שיש לו ולבו גבה עליו והוא בעירום, ומ"מ אם יודע שזה העושר יבוא לו אחר זמן רב ולכה"פ יה' עני מנוגע זמן כך וכך א"כ כל אותן הימים הוא מיוחש טוב ואין רע כ"כ, אמנם אם בכל יום ויום מצפה היום יבוא לו ספינה בתבואות ותפול לו ירושה לאלפים והנה נכזבה תוחלתו זה ומר ורע לו מן הכל כי תוחלת ממושכה מחלת לב, כן אנחנו בעהו"ר הנה זה אלף ותשס"ו שנים [כ"כ בשנת תקצ"ד - אמנם כהיום בשנת תשע"א זה אלף ותתקמ"ג שנים]. וסבלנו גלות ושמידות ובזיונות אין חקר לא ה' לנו שום נחמה מ"מ לא כחשנו באלקינו ונסבול לכבודו ולא היה רע כ"כ, כמו שהוא עכשיו, בידעינו שסופינו להתנחם ולהיות עליון על כל גויי הארץ לשם לתהלה, ואנו נקראים בני מלכים והננו עניים ואביונים גולים וסורים, ואלו היינו יודעים שזה יה' אחר זמן רב וכמו בבבל שהיו יודעים שעכ"פ בתוך אותן שבעים שנה יהיו נגאילים, אך עתה בכל שנה היא ואמרת היא הזאת והיום אם בקולו תשמעו, והנה ארך הגלות ולא הנה היא צרות כפולות ולא רמז זה הפייטן רבות אנחותי בגליות ושמידות ודלות, ועוד אחרת תעצומות תנחומותי כי אלו לא היו נחומותי עצומות לא היה רע כ"כ באנחותי אך הנחמות מכבידים אנחותי ואלו היינו יודעים עד מתי עכ"פ הייתי מיואש, ובכן אתה ה' עד מתי.

כלפי מעלה אומר יִשְׁבֵּת לך במרום ואין אתה משגיח על בניך, וכמו כן יאמר (ברכות ד): אשרי למלך שמקלסין אותו בביתו בגולה כך, וא"כ מה לו לאב הפסד במה שגלה בניו שהרי בין כך כבודו מתרבה, אבל ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם, ומאי איכפת ל' בזה כי אין לו הפסד.

[הנה מרן החת"ס אמר שיש ח"ו להתרעם כלפי מעלה כמו שעשה לוי, ועי' בגמ' שם שנענש ונעשה צולע, והנה דרשה זה נאמר ב'ז' אב שנת תקצ"ט, ובכ"ה תשרי שנת ת"ר נסתלק מרן חת"ס, ורואין אנו שמרן ז"ל מסר נפשו בעד ישראל, ויש בזה אריכות גדול].

המשך מדברי החת"ס יבוא בגליון הבא

ימי בין המצרים כ"א יום - או כ"ב יום

כתבו בספרי קודש דיש כ"א ימים בין המצרים בין י"ז תמוז לתשעה באב, והן נגד כ"א יום שבין ראש השנה להושענא רבה, ונתחיל מהמקור, דהנה איתא **בירושלמי** (תענית כג.) דבין למ"ד בתשעה לחדש הובקע העיר, ובין למ"ד ב'י"ז הובקע העיר, מה **ביניהן**, כ"א יום מיום שהובקעה העיר ועד יום שחרב בהמ"ק. א"ר אבונה סימנא (ירמי' א) מקל שקד אני רואה מה הלז הזה משהוא מוציא את ניצו ועד שהוא גומר את פירותיו כ"א יום, כך מיום שהובקעה העיר ועד יום שחרב הבית כ"א יום. מ"ד בט' לחדש בא' באב חרב הבית, מ"ד ב'י"ז בט"ב חרב הבית. עכ"ד.

והנה **במהרש"א** (בח"א בכורות דף ה:) באגדתא דסבא דב' אתונא וז"ל: ועוד אייתו לר"י תרי ביעי (סבי דב' אתונא הביאו לריב"ח תרי ביצים) וא"ל הי זוגיתא אוכמתי והי דזגתא חיוורת (ושאלו איזה ביצה בא מתרנגולות שחורה ואיזה בא מתרנגולות לבנה) אייתי להו איהו תרי גביני (הביא ריב"ח שני גבינות) אמר להו הי דעיזא אוכמתי והי דעיזא חיוורת (ושאל להם איזה גבינא בא מא בעז שחור ואיזה בא מעז לבנה), וביאר המהרש"א דהנה אמרו חז"ל (שם בבכורות) דתרנגולות לכ"א יום (היינו שביצת תרנגולת נולד לאחר כ"א יום) ואמרין שרמז ירמיה מקל שקד אני רואה שהם כ"א יום מ'י"ז בתמוז עד ט' באב, והסבא דבי אתונא רמזו לו ימים אלו בזוגיתא אוכמתיא ע"ש הגלות, ולפי שיש עוד כ"א ימי סליחה ושמחה מ'י"ט ראשון של ר"ה עד כ"א תשרי שהוא הושענא רבה יום גמר החתימה, והוא שרמז לו בזוגתא חיוורתא ג"כ ע"ש ליבון עונות, וכך אמרו לו, הרי תרי ביעי, שהתולדה מב' זוגיתא הן כולן לבנים, ואין ניכר איזה מהשחורה ואיזה מהלבנה, כן אין לכם היכר כי מקרה א' יקרה את כולן שהפורעניות והטובות שוים בימים בשיעור א', זה כזה כ"א יום הן, ואין כאן מקום תקוה לכם, והשיב ריב"ח להם בדוגמא זה עיזי אוכמתי כו', הן ב' שעירים שהביאו ישראל ביה"כ, החיוורתא היא שהיתה לה', והאוכמתיא שהיתה לעזאזל, והגבינה שהיא התולדה מהן שניהן לבנים, שגם השעיר לעזאזל היה מלבין עונותיהם של ישראל, שנאמר ונשא השעיר וגו', וכמ"ש שהיו קושרין בההוא שעיר המשתלח חוט של זהורית, וכיון שהגיע למדבר היה מלבין, וכן הוא הענין בב' זוגיתא שהיו שניהם תולדותם לכ"א יום, ותולדות שניהם היו ביצים לבנים, כי הנה שני שיעורים כ"א יום ג"כ תולדותיהן שוין בליבון, כי כמו שהכ"א יום שמר"ה עד הושענא רבה תולדות ליבון עון וכפרה עליהם כן גם ימי כ"א יום פורעניות מ'י"ז בתמוז עד ט' באב היה תולדות ליבון עונות, כי הצרות ויסורין מכפרין כמ"ש הגלות מכפר. עכ"ד, [ובזה יומתק למה המנהג לאכל ביצים בערב ת"ב להורות על המשל דשני ביצים שהתולדה הוא כפרת עונות].

אמנם על עצם החשבון של כ"א יום לימי המצרים, הנה באמת יש להעיר ע"ז, דהלא דוק ותשכח שבימי המצרים יש כ"ב ימים, וצ"ל שאין י"ז בתמוז או ת"ב עולה בחשבון, ואולי משום דת"ב

נקרא מועד, [ובשמע שלמה להר"ק ר' שלמה מקארלין ז"ל הביאו בשם צדיקים דאין לחשוב יום כ"ב תמוז יומא דהילולא דילי, אמנם כמובן שאין זה תי' מספיק] - וע"ע לקמן בזה, ומש"כ בספרי קודש בחשבון הכ"ב ימים.

והנה כדברי המהרש"א מבואר בשאר ספרי קודש, בעבודת ישראל (פ' מסעי) וז"ל: והנה פרשה הזאת נקראת תמיד בין המצרים שהם נחשבים כ"א יום, כמו שפירש רש"י וכ"א יום וכ"א לילות הם מ"ב, כנגד מ"ב מסעות שצריך לעבור בין המצרים בכמה מסעות לתקן הכל ולעבוד את ה'. (כל הקטע הובא לעיל).

וע"ע במאור ושמש (פ' פנחס) שכתב שלא מצאנו בכל הקרבנות של כל המועדות בפסוק שיהיה כתיב בהן תיבת 'כמשפטם' אלא בראש השנה. ובסוכות גם כן כתיב 'כמשפטם' במספרם כמשפטם ביום השביעי, וכבר דרשו ז"ל למה כתיב כמשפטם במ"ם יתירה וכו', ולפי"ז צריך להבין למה כתיב גבי ר"ה כמשפטם במ"ם יתירה. ונראה דהתורה הקדושה מרמזת לנו גבי ראש השנה וגבי יום שביעי של סוכות שהוא הושענא רבה, ויש כ"א יום בין ר"ה להושענא רבה. והנה שמעתי מהצדיקים רבותינו ז"ל שבין המצרים מ'י"ז בתמוז עד תשעה באב הוא גם כן כ"א יום, הם כנגד כ"א יום שבין ראש השנה עד הושענא רבה, אלא שאלו בין המצרים הם 'בהעלם' ואלו שמן ראש השנה עד הושענא רבה הם ב'אתגליא'. והנה לכך קורים אנו בספר תורה תמיד בבין המצרים פרשת פנחס, ששם מוזכרים כל הקרבנות של כל המועדות וקורין הקרבנות של פסח ושבועות ושל ראש השנה ושל סוכות, ועל ידי אותיות של הפרשיות קרבנות שקורין בימים האלו נעשה כלי שיוכל למשוך אחר כך במועדות בזמנם אורות לכלים ההם כידוע לבנונים. עכ"ד.

ובאוהב ישראל (פ' פנחס) כתב דהכ"א ימים הם כנגד המועדים, וז"ל: למה קורין פרשת פנחס בשבת בין המצרים ברוב השנים. אשר כל עיקרי המועדים כתובים בפרשה זו וע"כ לא דבר ריק הוא. אך בכוונה מכוונת עשו חז"ל זה ברוח קדשם. אמנם י"ל בהעיר לב ושום שכל, דאלו הכ"א יום שבין י"ז בתמוז לט' באב הם מקוריים ושרשיים לכל המועדות של השנה שהם בכללן ג"כ כ"א יום. היינו שבת ור"ה, ז' ימי הפסח, יום חג השבועות, ב' ימים של ר"ה, יוה"כ, ח' ימי חג הסוכות. וסימנך א"ך טוב לישראל (תהלים עג, א) ואלו הכ"א יום שבין המצרים הם מקוריים שרשיים להם. דהנה כתיב (שם לא, ב) מה רב טובך אשר צפנת ליריאך. ואיהו הרב טוב הצפון לצדיקים לעתיד לבא. כי ראה שאין העולם כדאי לו ולכך גנזו לעתיד לבוא. וע"ע בעטרת יהושע (פ' דברים אות כ"א)

ובזרע קודש (פ' דברים) כתב קצת באו"א דהם נגד שלש רגלים, דבריש פרשת דברים וגו' חשבו שבע חטאים שחטאו בשבע מקומות, ולתקן אותם אנו חוגגין ז' ימי הפסח, וחג השבועות גם כן נחשב לז' ימים, כי יש לו תשלומין כל שבעה, וכן ז' ימי הסוכות, לתקן השבע חטאים, ולעתיד כשיתוקן בשלימות יהיה לנו מ'י"ז בתמוז עד ט"ב הכ"א יום, חג ויום טוב נגד הג' רגלים שכל אחד שבעה.

ועיין בספה"ק תולדות אהרן להה"ק ר' אהרן מציטאמיר ז"ל (פ' פנחס) שהכ"א ימים הם נגד כ"א ימים שגומרים בהם את ההלל, וכשיבוא אליהו ויבשר לנו על משיח כולם ימים טובים, והתחלת ה'י"ט יהי' ב'י"ז בתמוז ויאמרו בהם א"י"ה הלל.

ועיי"ש עוד בפרשת דברים שכתב דהט' ימים באב יהי' כולו ימים טובים וכמו שבתשרי הם ט' ימי החג, ויום הטי"ת הוא שמחת תורה, כך הימים הללו יהי' ימי שמחה ויום הט' יהי' יו"ט גדול, עכ"ד ק.

חשבון כ"ב ימי בין המצרים

אמנם בשאר ספרי קודש מצינו חשבונות לכ"ב ימי בין המצרים, (שכן הוא באמת אם חושבין יום י"ז בתמוז ויום תשעה באב).

המקור הראשון הנה נמצא בזוהר חדש (פ' וישב ל"ו.) דימי המצרים הם כ"ב יום, והם נגד כ"ב שנים שלא היה יעקב בבית אביו, וכנגדן לא היה יוסף בבית אביו, וז"ל: ת"ח דהכי הוא, דתנן, ב'י"ז בתמוז בוטל התמיד. ובט' באב חרב בית מקדשא. כדא"ר יוסי,

מגלגלין זכות ליום זכאי, וחובה ליום חייב. דבההיא ליליא אפיקו דבה רעה על ארעא קדישא, וארימו קלהון בבכיה, ואתקבעת לדרי דרין, ודוק ותשכח, מדבוטל התמיד, דהוה מכפר על חוביהון, עד דאתחרב בי מקדשא, בין בזמנא קדמאה, בין בזמנא תנינא, **כ"ב יומין, לקבל אינון כ"ב שנין, דלא חמא ההוא צדיק אפי יקרא דאבוה, לאחזאה חכמתא עילאה, דהא בהא תליא, עכ"ל.**

ובאמרי פנחס להה"ק ר' פנחס מקאריץ זי"ע (אות שנ"ח - שנ"ט) כתב שמי"ז בתמוז עד אחר תשעה באב הם נגד כ"ב ימי הגדלות שמראש השנה עד שמחת תורה, וביאר הוא ז"ל אף ששם כ"ב ימים חוץ שמחת תורה זהו משום ספיקא דיומא, וגם כאן יש דוגמתו עשירי באב, לכך שם בראש השנה הוא יום הזכרון, ובי"ז בתמוז סגולה לכתוב קמיע לזכרון, וביום שמחת תורה אומרים "אתה הראית", ואחר תשעה באב בשבת נחמו קוראים "אתה הראית" כי בין בימי הרעה בין בימי הטובה ה' הוא האלקים וכו' (שמעתי פעם מפי רבינו שליט"א שבאמת בהקריאת של תשעה באב בעצמו 'כי תוליד בנים' קורין אתה הראת).

עוד כתב שם (אות שנ"ט) **שמי"ז תמוז מתחיל ימי השכחה**, ההיפוך משם **ראש השנה יום הזכרון**, כאן תשעה ימים אסור לאכול בשר ולשתות יין ושמחה, ושם זמן שמחתנו, וביום ה'ט' כאן אסור בדברי תורה, ושם שמחת התורה, ואמר שיש עוד כמה דברים זה לעומת זה, על כן צריך לילך בהדרגה בקטנות בימים ההם כדי שיוכל לבא לגדלות בימים הנוראים, עכד"ק.

והנה **בייטב פנים** (יפה לעינים אות י') כתב דהמועדים נכתבים בפרשת פנחס החל בין המצרים, ואפשר לומר דבא לרמז לאשר ימי המועדים בחוץ לארץ הם כ"ב דהיינו ח' ימים של פסח, ב' שבועות, ב' דראש השנה, א' דיום כיפורים, ט' דסוכות, כי גם חול המועד נקרא מועד שהרי מקריבים בו מוספין והנה כתב (בזכריה ח יט) צום הרביעי וגו' יהיה לששון ולשמחה ממילא הימים שבנתיים יהיו חול המועד ויום העשירי שבו נחרב הבית ולכן כשחל ט' באב בשבת מתענין בעשירי גם כן יהיה לששון ולשמחה, נמצא אלו כ"ב ימים שבין י"ז בתמוז עד עשירי באב ועד בכלל יהיו מועדים לעתיד, כמנין מועדים האמורים בתורה שהן עתה כ"ב ימים, ועל כן נכתבו המועדים בפנחס שבין ימי המצרים, ולזה רימז שלמה (שיר השירים א ד) נגילה ונשמחה בך והבן, עכ"ל, [והנה באמת פלא גדול למה חושב בין הכ"ב ימים גם יום העשירי הרי יש כ"ב ימים גם מבלי יום העשירי].

ובענין זה עיין **בזרע קודש** (פ' דברים ע"י לעיל שהביא מספר כ"א יום) שכתב שהכ"ב יום הם א) נגד המועדים, ב) ונגד שם של שמחה, ג) ונגד כ"ב אותיות התורה וז"ל: הנה אותיות המוקדמות לשם אלקים [טדה"ד] הנ"ל, גימטריא כ"ב גימטריא מספר קטן של בשמחה שגימטריא כ"ב, וזהו שאמרו חכמינו ז"ל (תענית כו ע"ב) משנכנס אב ממעטין בשמחה, ממשכינן הטובות ולהמתיק הדינים על ידי מיעוט, פירוש מספר קטן של בשמחה שגימטריא כ"ב, גימטריא שם טדה"ד הנ"ל, והוא נגד כ"ב יום מ"ז בתמוז עד אחר תשעה באב, והם נגד כ"ב אותיות התורה גימטריא ה'טו"ב, והם נגד כ"ב יום שהם יום טוב, בפסח ושבועות וסוכות וראש השנה ויום הכיפורים, שהם ימים טובים נגליים.... ולעתיד יתהפכו גם הכ"ב יום אלו לששון ולשמחה ויום טוב, כמו הכ"ב יום שהם יום טוב עכד"ק,

וע"י **בבני יששכר** (ע"י מאמרי חודש אב אות ג' ואות ז', ואות ח', ובמאמר ג' אות א', ובמאמר ד' אות ה' ועוד) כתב פעמים הרבה שימי המצרים הם במספר כ"ב וכתב הרבה רמזים לזה לדרכו, וכ"כ בשאר ספריו **אגרא דפרקא** (אות ו', ואות רל"ט ואות רמ"ג, ואות שע"א) **אגרא דכלה** (פ' מטות) ועוד.

ועיין **בצבי לצדיק** להגה"ק מבלאזוב זי"ע (מאמר בין המצרים באות ב' ובאות י"ב) הביא שקבלה הוא ביד הצדיקים ז"ל שהימים הללו דימי בין המצרים המה כנגד הימים הקדושים דימי תשרי מר"ה עד שמע"צ שהם ג"כ כ"ב ימים כמו מן י"ז בתמוז עד ט"ב כדי הצורך לקשר כל יום דימי בין המצרים ביומו דימי תשרי המכוון נגדו כדי להמתיקו, והעיר ומתפלל על צדיקי קמאי דהדבר הזה טמון ונסתר ביד כל בעלי מדע הק' מן רבותיהם, ולמה לא הביא את המקור להמהרש"א בבכורות עיי"ש, (אמנם יש להעיר עליו קצת שהמהרש"א הביא שיש כ"א יום, והוא הביא הקבלה שיש כ"ב יום)

וע"י **באמרי נועם** (לר"ח אב) שכתב וז"ל: **ידוע מספרים אשר אלו הכ"ב ימים של בין המצרים מ"ז בתמוז עד תשעה באב ועד בכלל, נגד זה יש לנו כ"ב יום מר"ה עד שמיני עצרת ועד בכלל.** נמצא אשר אחר ראש חודש אב, אותן השמונה ימים הם נגד ימי השמחה, שהוא חג הסוכות זמן שמחתנו, וזהו "משנכנס אב ממעטין בשמחה" (תענית כה), היינו, שממעטין הימים של יגון ועצבות על ידי המשכחות כח זמן שמחתנו שהוא חג הסוכות.

ועיין **בשם משמאל** (שנת תרע"ו) וז"ל: הנה בכתוב (זכרי ח') שצום הרביעי וצום החמישי וכו' יהפכו לששון ולשמחה. ונראה עפ"י מ"ש מהר"ל בענין חוה"מ מפני שיש קדושה לפניו ולאחריו נעשו הימים שביניהם חוה"מ, כן נמי לעתיד שהימים בין שבעה עשר בתמוז לת"ב יהיו כמו חוה"מ, ויהי' מועד ארוך של כ"ב יום מקביל לכם מועדי ישראל, **שבזה"ז שבעת ימי הפסח ושמונת ימי החג הרי כאן ט"ו יום, שבועות, ור"ה, ויוה"כ, הרי ח"י, שבת ור"ח הרי כ', שני ימים של פורים** שהם מדברי קבלה שבדברי תורה דמי, ומקמי דכתיבי הנ"ל היו, הרי כ"ב ימים, וכנגדן יתוספו עוד כ"ב ימים מ"ז בתמוז עד אחר ט"ב, וכבר אמרנו שעל הימים העתידיים האלו אמרו ז"ל (במד"ד סוף פ' פינחס) בפסוק יספת לגוי נכבדת עליך להוסיף לנו מועדות, שהכוונה על כ"ב ימים אלו, והמועדים שאתנו היום הם בזכות שבעה צדיקים, ולעת"ל יתוספו אלו כ"ב הימים בזכות כ"ב אותיות התורה.

וכ"ק מרן רבינו שליט"א אמר פעם עפ"י העובדא הידוע שבשעת המלחמת הקדושה של הצדיקים בענין נצחון של נאפאליאן, כידוע היה הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע מגדולי הלוחמים בעד נצחון של נאפאליאן, ובריש שנת תקע"ה הרעיש עולמות שהגאולה תהיה בשנה זו, ולפני שמחת תורה אמר להחבריא קדישא שאם תזכו "צו א לעכטיגן שמחת תורה תהיה פרייליכן תשעה באב", דלכאורה מה זה השייכות לשמחת תורה לתשעה באב, אמנם לפי הנ"ל דכל יום מימי בין המצרים הם נגד יום מימי החג, נמצא דתשעה באב הוא נגד שמחת תורה ודו"ק. [וכידוע שלא הסתייע מילתא, ובשנה זו ביום א' דחג הסוכות נסתלק הגה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע ולא ידע מזה החוזה, ואז היה הנפילה הידוע, והחוזה זי"ע הסתלק ביום תשעה באב, ואכמ"ל].

היוצא לנו מכל הנ"ל, שיש בזה כמה דרכים בספרי הקודש, א] יש שחשבו ימי המצרים לכ"א יום, ב] ויש שחשבו לכ"ב יום, ג] ויש שחשבו גם עשירי באב לחשבון של כ"ב יום. וגם בחשבון הימים טובים מצינו חילוקים, א] יש שחשבו נגד הימים מראש השנה עד הושענא רבה, ב] יש שחשבו כימים טובים של זמן הבית שבת, ור"ח, וז' ימי פסח, שבועות, ראש השנה, יוהכ"פ ג] ויש שחשבו ט' ימי סוכות, וח' ימי פסח, ושני ימים לשבועות ור"ה, ויוהכ"פ, ד] ויש שחשבו הג' רגלים בלבד (כ"א יום), ה] ויש שחשבו כ"א שגומרים את ההלל, ו] ויש שחשבו שבעת ימי הפסח, ושמונת ימי החג שבועות, ור"ה, ויוה"כ, שבת ור"ח, ושני ימים של פורים.

נלקט ונסדר ע"י

הרה"ג ר' מרדכי אהרן זאבעל שליט"א

ר"מ בשיבתנו הק' - להערות והארות נא לפנות אליו

845-537-0987